

08/2021

Eläketurvakeskuksen raportteja

Tiivistelmä

Niko Väänänen

Eläkkeelle siirtyminen ja kuolevuus

Tarkastelussa vuonna 1947 syntynyt ikäluokka

Eläke on ajassa siirrettyä kulutusta. Yksilö säästää aiemmassa elämänvaiheessa, jotta hän voi kuluttaa myöhemmässä elämänvaiheessa. Suomessa eläkevakuutus on säädetty lailla pakolliseksi. Tyypillisesti työeläkkeen turvin ihminen jättäytyy pois työelämästä. Siirtyminen työstä eläkkeelle aiheuttaa monimutkaisen prosessin, jossa ihminen sopeutuu uuteen elämäntilanteeseen eli eläkkeellä oloon. Eläkeaika päättyy yleensä kuolemaan. Tässä raportissa selvitettiin eläköitymisen ja kuolevuuden välistä yhteyttä. Tavoitteena oli tarkastella eri eläkelajien ja keskeisten taustamuuttujien yhteyttä kuolevuuteen. Aiemmat tutkimukset eivät anna yksityiskohtaisia vastauksia eläköitymisen ja terveyden tai kuolevuuden välisestä yhteydestä.

Tutkimusjoukko muodostettiin suurimmasta Suomessa aikinä syntyneestä ikäluokasta eli vuonna 1947 syntyneistä. Heitä seurattiin tammikuusta 2007 lokakuuhun 2020. Tutkimukseen otettiin mukaan ne henkilöt, jotka eivät olleet vielä siirtyneet millekään eläkkeelle ennen vuotta 2007 (n=56 876). Tutkimusjoukosta kuoli seurannan aikana 11 prosenttia (n=6 198). Eri muuttujien yhteyttä kuolevuuteen tarkasteltiin Kaplan–Meier-kuvaajan ja Coxin suhteellisten riskitehtyysmallin avulla.

Raportissa kuvataan eläkejärjestelmän säännöt sekä etuudet sellaisena kuin ne koskevat vuonna 1947 syntyneitä ikäluokkaa.

Coxin mallissa ensimmäinen eläkelaji, jolle henkilö siirtyy, indikoi hyvin kuolevuusriskiä. Työkyvyttömyyseläkeläisillä on huomattavasti korkeampi kuolevuusriski, kun verrokkina käytetään vanhuuseläkkeelle siirtyneitä. Vastaavasti taas osa-aikaeläkeläisillä on matalampi kuolevuusriski. Naimattomilla ja eronneilla on korkeampi kuolevuusriski, kun verrataan naimisissa oleviin. Hieman yllättäen koulutus ei ole tilastollisesti merkittävällä tavalla yhteydessä poikkeavaan kuolevuusriskiin. Poikkeuksen muodostaa perusasteen koulutuksen omaavat, joilla on korkeampi kuolevuusriski, kun perustason muodostaa keskiasteen koulutuksen saaneet. Tuloilla on kuitenkin väliä: kuolevuusriski on pienempi korkeampiin eläkekattumakvartaaleihin kuuluvilla, kun verrokkina käytetään matalinta eläkekattumakvartaalia. Mies-sukupuoli on yhteydessä korkeampaan kuolevuuteen.

Eläkkeelle siirtyminen ja kuolevuus – Tarkastelussa vuonna 1947 syntynyt ikäluokka
Eläketurvakeskuksen raportteja 08/2021

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-691-339-4>

www.julkari.fi > [Eläketurvakeskus](#) > [Julkaisut](#) > [Hae julkaisun nimellä]

ISBN 978-951-691-339-4 (PDF)
ISSN 1798-7490 (verkkajulkaisu)

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskus
00065 ELÄKETURVAKESKUS
Puhelin 029 41120
Faksi 09 148 1172

Pensionsskyddscentralen
00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN
Telefon 029 41120
Fax 09 148 1172

Finnish Centre for Pensions
FI-00065 Eläketurvakeskus
Finland
Phone +358 29 41120
Fax +358 9 148 1172

www.etk.fi
> julkaisut